ECLI:LV:AT:2025:0328.A420108525.9.L

Lieta Nr. A420108525, SKA-542/2025

Administratīvo lietu departaments

Latvijas Republikas Senāts

RĪCĪBAS SĒDES LĒMUMS

Rīgā 2025.gada 28.martā

[1] Senātā saņemta pieteicēja /Persona A/ (*/Persona A/*) blakus sūdzība par Administratīvās rajona tiesas 2025.gada 28.februāra lēmumu (turpmāk – pārsūdzētais lēmums), ar kuru noraidīts pieteicēja lūgums par Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (turpmāk – pārvalde) 2025.gada 13.janvāra lēmuma Nr. 88/2025 (turpmāk – pārvaldes lēmums) darbības apturēšanu.

Tiesa secināja, ka nav pamata apturēt pārvaldes lēmuma, ar kuru atstāts negrozīts pieteicējam izdotais izbraukšanas rīkojums, darbību, jo neizpildās ne pagaidu aizsardzības piemērošanas subjektīvais, ne objektīvais kritērijs. Lietā nav strīda par to, ka pieteicējs Latvijā uzturas nelikumīgi un nepastāv neviens no Imigrācijas likuma 42.pantā noteiktajiem apstākļiem, kas liegtu izdot izbraukšanas rīkojumu. Tādi apstākļi kā pieteicēja ģimenes locekļu uzturēšanās Latvijā, pieteicēja sociālās saiknes ar Latviju, pret pieteicēju Latvijā uzsāktie kriminālprocesi un pieteicēja paša apgalvotais par ieguldījumu Latvijas valsts izveidē un atbalstu sporta un kultūras attīstībai nav pamats konkrētajā lietā uzskatīt, ka pārvaldes lēmums ir pirmšķietami prettiesisks.

[2] Tiesa pārsūdzētajā lēmumā ir pamatoti atsaukusies uz Senāta judikatūru un norādījusi, ka, izskatot lūgumu par pagaidu aizsardzību lietā, kurā tiek pārbaudīts izbraukšanas rīkojuma tiesiskums, tiesai jāpārbauda subjektīvā un objektīvā kritērija izpildīšanās, taču lūgums varētu būt apmierināms arī tad, ja tiktu konstatēts, ka pastāv objektīvs pamats uzskatīt, ka personas dzīvība vai veselība valstī, uz kuru persona var izbraukt, varētu tikt pakļauta reālam apdraudējumam.

Senatoru kolēģija konstatē, ka tiesa pārsūdzētajā lēmumā ir vispusīgi izvērtējusi gan subjektīvā, gan objektīvā kritērija izpildīšanos. Pieteicēja blakus sūdzībā sniegtie argumenti nerada šaubas par tiesas izdarīto secinājumu pareizību, un pieteicējs nav atspēkojis tiesas secinājumus pēc būtības.

[3] Pieteicējs blakus sūdzībā ir norādījis vairākus argumentus, kas neattiecas uz izskatāmo lūgumu par pārvaldes lēmuma darbības apturēšanu. Pieteicēja ieskatā šajā lietā ir nepieciešams arī vērtēt, vai pieteicējs ir pamatoti zaudējis Latvijas pilsonību un vai pārvalde ir pamatoti atteikusi pieteicējam piešķirt pastāvīgās uzturēšanās atļauju un termiņuzturēšanās atļauju. Pieteicējs norāda arī uz faktu, ka viņš šobrīd cenšas iegūt Polijas un Lietuvas pilsonību.

Tiesa šos pieteicēja argumentus vērtējusi pārsūdzētajā lēmumā un pamatoti tos noraidījusi. Senatoru kolēģija nesaskata kļūdas vai nepareizības tiesas vērtējumā par šiem argumentiem, un arī pieteicējs blakus sūdzībā uz tādām nav norādījis.

Vienlaikus senatoru kolēģija vērš pieteicēja uzmanību, ka minētie apstākļi patiešām nav vērtējami, izskatot konkrēto lūgumu par pārvaldes lēmuma darbības apturēšanu, jo tie neattiecas ne uz pagaidu aizsardzības

piemērošanas subjektīvo, ne objektīvo kritēriju. Pārvaldes lēmuma pirmšķietamo tiesiskumu neietekmē iemesli, kāpēc pieteicējam nav likumīga pamata uzturēties Latvijā, jo ir pietiekami konstatēt šāda pamata trūkumu. Pieteicējs pats ir norādījis, ka jautājums par Latvijas pilsonības zaudēšanu ir ticis izskatīts vispārējās jurisdikcijas tiesā, un tas nav vērtējams konkrētajā administratīvajā procesā. Turklāt, lai gan šajā lietā ir izskatāms arī jautājums par pastāvīgās uzturēšanās atļaujas un termiņuzturēšanās atļaujas piešķiršanu, šim apstāklim nav nozīmes, izskatot konkrēto lūgumu, jo pieteicējs kā pagaidu aizsardzības līdzekli ir lūdzis tikai pārvaldes lēmuma darbības apturēšanu. Tāpat pieteicējs nav pamatojis, kāpēc šajā lietā ir nozīme apstāklim, ka pieteicējs vēlas iegūt citu valstu pilsonību.

[4] Pieteicējs uzskata, ka viņam nav pienākuma pamatot subjektīvā kritērija izpildīšanos (pati pieteikuma iesniegšana norādot uz būtisku pieteicēja tiesību aizskārumu) un tiesa minēto kritēriju nemaz neesot vērtējusi. Pieteicēja ieskatā tiesa ir nepareizi izvērtējusi pieteicēja argumentus, kas attiecas uz viņa tiesībām uz ģimenes dzīves neaizskaramību (pieteicējs esot norādījis uz savu saikni ar Latviju, savu vecumu, kā arī Latvijas pilsonības atņemšanas procesa norisi un citiem viņa ieskatā būtiskiem apstākļiem); neesot nozīmes faktam, ka pieteicēja mātei ir kopēja vai ka pieteicēja māte un brālis nevēlējās atklāt amatpersonām viņa dzīvesvietu. Tāpat tiesa neesot ņēmusi vērā, ka pastāv reāls risks, ka tiks izdots izraidīšanas rīkojums, un nav vērtējusi, vai pieteicējs vēlas braukt uz Krieviju, ņemot vērā, ka draud karš starp Eiropas Savienību un Krieviju.

Senatoru kolēģija nepiekrīt, ka pieteicējam nebūtu pašam jāpamato subjektīvā kritērija izpildīšanās. Lai gan tiesai ir jāievēro objektīvās izmeklēšanas princips, tas nenozīmē, ka pieteicējam nav pienākuma līdzdarboties lietas faktisko apstākļu noskaidrošanā. Turklāt pats fakts, ka tiesā ir iesniegts pieteikums, nepierāda, ka pagaidu aizsardzības līdzekļa nepiemērošanas gadījumā pieteicējam tiesvedības laikā varētu rasties būtisks kaitējums vai zaudējumi, kuru novēršana vai atlīdzināšana būtu ievērojami apgrūtināta vai prasītu nesamērīgus resursus.

Senatoru kolēģija konstatē, ka pieteicējs ir norādījis vispārīgus apstākļus, kas neliek apšaubīt tiesas secinājumus. Tādi hipotētiski argumenti kā cilvēku vidējā (prognozējamā) dzīvildze saistībā ar pieteicēja vecumu vai kara iespējamība nenorāda uz pietiekami ticamu iespēju, ka tieši pieteicējam tiesvedības laikā varētu rasties būtisks kaitējums. Arī pieteicēja sniegtie apsvērumi par viņa attiecībām ar saviem ģimenes locekļiem neatspēko tiesas konstatēto – piemēram, fakts, ka pieteicējs maksā savas mātes kopējai, nepierāda, ka pieteicēja mātes kopšanu būtu neiespējami īstenot, pieteicējam neuzturoties Latvijā.

Tiesa ir izvērtējusi arī izraidīšanas rīkojuma izdošanas iespējamību un ir pamatoti norādījusi, ka, personai neizpildot izbraukšanas rīkojumā doto uzdevumu, pārvaldei vēl jāizvērtē piespiedu izraidīšanas piemērošana un jāpārliecinās, vai personas izraidīšana nebūs pretrunā ar Latvijas starptautiskajām saistībām (*pārsūdzētā lēmuma 4.punkts*). Tāpat tiesa pamatoti norādījusi, ka pieteicējam nav liegts atgriezties un uzturēties Latvijā, iegūstot tam nepieciešamo tiesisko pamatu (*pārsūdzētā lēmuma 8.punkts*).

Līdz ar to blakus sūdzības argumenti nenorāda uz kļūdām tiesas veiktajā subjektīvā kritērija izvērtējumā.

[5] Pēc pieteicēja domām, tiesa ir virspusēji izvērtējusi pagaidu aizsardzības piemērošanas objektīvā kritērija izpildīšanos, kā arī atsaukusies uz nepārbaudītiem pierādījumiem un priekšlaicīgi paudusi savu viedokli par hipotētisko un pirmšķietamo konkrētās lietas risinājumu.

Senatoru kolēģija norāda, ka objektīvais kritērijs paredz tiesas pienākumu izvērtēt, vai konkrētais lēmums ir pirmšķietami prettiesisks (*Senāta 2022.gada 28.novembra lēmuma lietā Nr. SKA-1117/2022, ECLI:LV:AT:2022:1128.A420259522.6.L, 6.punkts*), līdz ar to šis pieteicēja arguments nav pamatots. Tāpat senatoru kolēģija nesaskata kļūdas minētajā vērtējumā.

[6] Blakus sūdzībā ir norādīts, ka ir pieļauts Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk – Cilvēktiesību konvencija) 3., 8. un 14.panta, kā arī 4.protokola 2. un 3.panta pārkāpums un vispārējo tiesību principu, tostarp labas pārvaldības principa un samērīguma principa, pārkāpums.

Senatoru kolēģija konstatē, ka pārsūdzētajā lēmumā ir veikts samērīguma un pieteicēja tiesību uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību ierobežojuma izvērtējums. Pieteicējs nav pamatojis, kā konkrētajā lietā izpaužas spīdzināšanas aizlieguma, diskriminācijas aizlieguma un pārvietošanās brīvības pārkāpums, un senatoru kolēģija

nekonstatē minēto cilvēktiesību pārkāpumu. Attiecībā uz pieteicēju nav pārkāpts arī Cilvēktiesību konvencijas 4.protokola 3.pants, jo lietā nav strīda, ka pieteicējs nav Latvijas pilsonis. Savukārt pieteicēja norāde uz labas pārvaldības principu ir formāla un nenorāda uz pārsūdzētā lēmuma prettiesiskumu.

Senatoru kolēģija secina, ka minētais arguments nav pamatots.

[7] Pieteicējs uzskata, ka tiesa nav ņēmusi vērā visus viņa iesniegtos paskaidrojumus, tostarp paskaidrojumus, kuri tika iesniegti 2025.gada 27.februārī.

Senatoru kolēģija konstatē, ka pārsūdzētajā lēmumā kopumā ir ņemti vērā pieteicēja sniegtie paskaidrojumi. Vienlaikus senatoru kolēģija vērš uzmanību, ka tiesnesis 2025.gada 28.janvāra lēmumā noteica, ka procesa dalībnieki līdz 2025.gada 14.februārim var iesniegt papildu paskaidrojumus un lūgums par pagaidu aizsardzību tiks izskatīts 2025.gada 28.februārī (*lietas 2.–3.lapa*). Senatoru kolēģija uzsver, ka administratīvā procesa dalībniekiem ir pienākums ievērot tiesas noteiktos procesuālos termiņus, turklāt procesuālās tiesības ir jāīsteno godprātīgi. Situācijā, kurā lietas dalībnieks ir nokavējis paskaidrojumu iesniegšanas termiņu un paskaidrojumus ir iesniedzis vienu dienu pirms tiesneša noteiktā lēmuma sastādīšanas brīža, vēlāka atsaukšanās uz to, ka minētie paskaidrojumi nav vērtēti, nav uzskatāma par godprātīgu procesuālo tiesību īstenošanu.

Līdz ar to arī šis arguments nav pamats atzīt pārsūdzēto lēmumu par prettiesisku.

[8] Apkopojot minēto, senatoru kolēģija atzīst, ka pieteicēja blakus sūdzība ir acīmredzami nepamatota, un tas atbilstoši Administratīvā procesa likuma 320.[1] pantam ir pamats atteikt šīs blakus sūdzības izskatīšanu.

[9] Senatoru kolēģija konstatē, ka blakus sūdzībai ir pievienots Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2025.gada 10.marta lēmums civillietā Nr. C04339508. Ņemot vērā šā lēmuma 3.punktā norādīto, pieteicēja pilsonības zaudēšanas apstākļiem nav nozīmes, lemjot par pārvaldes lēmuma darbības apturēšanu. Līdz ar to minētais dokuments nav pievienojams lietai. Elektroniski iesniegtais dokuments saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 114.[1]panta otro daļu pieteicējam netiek atdots.

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 320.[1]pantu un 338.panta astoto daļu, senatoru kolēģija

nolēma

atteikt izskatīt /Persona A/ (*/Persona A/*) blakus sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2025.gada 28.februāra lēmumu;

atteikt pieņemt šā lēmuma 9.punktā norādīto dokumentu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Senators J. Pleps Senatore L. Slica Senatore I. Višķere